

DRAGĂ

3126

Palatul Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astei Bănățene“

Premilitarii

bilanț ca un elogiu al pregătirilor:
de muncă,
de subcentre,
de tineri premilitari!
pregătirea generațiilor cu pasul des-
in prag de maturitate, să fie gata
a-și îndeplini datoria, atunci când
se va chema pe toți, — a fost o feri-
și patriotică prevedere.

premilităria desăvârșește, complimen-
străjeria, — ca o epocă tranzitorie,
ani, între străjerul pion al cultu-
credinții și muncii pentru Țară și
și soldatul desăvârșit, al apărării
male.

mea formării oricărui cetățean,
ria, premilităria și armata, asigură
tării noastre naționale, o educație
ată, adecuată generațiilor chemate
t în
șină, să conducă și să apere Româ-
in această succedare a frământării
ului fizic și moral al tineretului, în
te și
fenomen al noii noastre peda-
naționale, insul se plămândește, se
ște și se coace, ca pâinea de bază a
neamului, mereu proaspătă și cal-
a însăși simțirea sufletului, ca însă-
dura sângelui milioanei de cetă-
niți în aceeași conștiință.

eterminant, în această pregătire,
și rămâne, învățătorul. El poartă
merii săi, misiuni și răspunderi, gre-
ostolice.

scălii, într'o mână cu cartea, în alta
ada, înscriu astfel în istoria evolu-
noastre, un blazon nou, munca lor,
gând încă un titlu de noblete, tradi-
nelor pilde de sacrificii pentru
eres.

școală la platou și până în tran-
tului dascălilor, se transmite ca un
moral.

ducația, această modelare con-
cătă a cetățeanului în devenire, este
șul care polarizează toate orându-
lui sociale, culturale, etice și eco-
nice chiar.

remilităria, fortifică adolescentul
ru acea maturitate, care-l redă
șului, în apărător al tuturor patri-
nelor sale.

fi cetățean conștient, a fi soldat
sot iar nu făcut, înseamnă a fi pro-
șul natural al educației, unitate din
șe și omogenul tot al nației, în for-
ș în fond, după chipul și asemăna-
șpirațiilor ei de întotdeauna.

00.000 de premilitari. Nesfârșite co-
de tineri moștenitori ai drepturi-
și îndatoririlor naționale. Eroii de
și de pururea.

C. M. L.

INVADAREA OLANDEI și propaganda britanică

Anglia ar vrea ca Statele Unite să se angajeze
într'o acțiune mai mare

Revelațiile ziarului japonez „Kokumin Shimbun“

TOKIO, 15 (RADOR). — D. N. B. TRANSMITE: OCUPANDU-SE DE PROPAGANDA BRITANICĂ RELATIVĂ LA PRETINSELE PROECIE ALE GERMANIEI DE A INVADA OLANDA. ZIARUL „KOKUMIN SHIMBUN“ SCRIE ÎNTRE ALTELE: „DUPĂ INFORMAȚII VREDNICE

DE INCREDERE PRIMITE ACI, ANGLIA DOREȘTE FOARTE MULT CA ACEST EVENIMENT SĂ SE PRODUCĂ PENTRU A ANGAJA STATELE UNITE ÎNTR'O ACȚIUNE MAI MARE ȘI SPRE A AVEA PRETEXT PENTRU A PROTEJA INDIILE OLANDEZE, PE ALE CĂROR SURSE

DE PETROL AR PUNE MÂNĂ CU BUCURIE. ACEASTA AR ATINGE TOTUȘI FOARTE MULT INTERESELE JAPONIEI ȘI AR OBLIGA ACEASTĂ ȚARĂ SĂ URMĂREASCĂ EVENIMENTELE CU CEA MAI MARE ATENȚIE.“

Negocierile ruso-finlandeze n'au fost rupte formal

Delegația finlandeză a părăsit Moscova

Helsinki, 15. (Rador.) — D. Erkkö ministrul afacerilor străine, a declarat reprezentanților presei străine, că delegația finlandeză se înapoiază dela Moscova, din propria inițiativă și n'a cerut guvernului noi instrucțiuni. Poate măsurile ulterioare, depind de raportul care-l va face delegația, după înapoierea sa la Helsinki. Se va vedea atunci dacă există posibilitatea de a se continua negocierile cu Moscova.

Ministrul afacerilor străine, a vorbit de o întrerupere provizorie, a negocierilor și a declarat că guvernul a studiat luni dimineața situația.

După înapoierea delegației, guvernul va discuta ansamblul problemelor cu șefii grupărilor parlamentare.

Există și de acum înainte aceeași bunăvoință, de a găsi o soluție fericită. Guvernul n'a examinat eventualitatea de a da publicității propunerile făcute de ambele părți, a încheiat d. Erkkö.

NEGOCIERILE NU SUNT RUPTE.

Moscova, 15. (Rador.) — În legătură cu plecarea delegației finlandeze, Havas află din cercurile Finlandeze, că negocierile cu Sovietele n'au avut niciun rezultat. Negocierile nu sunt formal rupte.

RUSIA NU VA RECURGE LA O ACȚIUNE MILITARĂ.

Helsinki, 15. (Rador.) — Corespondentul ziarului „Neue Züricher Zeitung“ anunță că în capitala Finlandei domnește în general părerea, că Rusia Sovietică, nu ar voi deocamdată să recurgă la o acțiune militară în contra Finlandei, ci ea caută să ducă numai un războiu al nervilor.

Pe frontul de Vest:

Lupte pentru ocuparea înălțimilor dela Pirmanens

Berlin, 15 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite: Activitatea militară a elementelor de cercetare anunțate în comunicatul înaltului comandament se explică prin încercările inamicului de a relua câteva înălțimi pe care le pierduse în urma unor atacuri germane. Dela retragerea trupelor franceze din pozițiile înaintate în câmp care se găseau în fața liniei de apărare germană avangărzile noastre au înaintat pu-

DELEGAȚIA FINLANDEZĂ A PĂRĂSIT MOSCOVA

Moscova, 15. (Rador.) — Delegația finlandeză a părăsit luni seara Moscova, plecând la Helsinki Via Leningrad. La plecare delegația a fost salutată de ministrii Finlandei, Suediei, Norvegiei și Danemarcei și de șeful adjunct al protocolului din ministerul de externe al Sovietelor.

țin câte puțin în numeroase locuri până la frontiera franco-germană.

La sud vest de Pirmanens, inamicul putea să observe liniile noastre de apropiere și de întărire din culmea dealurilor rămase în mâinile sale. De pe aceste dealuri, francezii încercau să respingă avangărzile noastre prin detașamente mai importante de cercetași. Un batalion francez a izbutit să ocupe în cele din urmă după mai multa bătălie nehotărâte să ocupe câteva coline.

Dar puțin mai la urma, inamicul a fost gonit din nou de pe aceste înălțimi prețioase pentru observațiile sale, de infanteria noastră susținută de mitraliere grele. Francezii au rezistat cu îndârjire, și au pus în acțiune pentru prima oară aviația de atac care sbură la mică înălțime spre a respinge detașamentele germane. Francezii n'au izbutit însă să împiedece ca aceste înălțimi dominante să fie ocupate de trupele noastre. Numeroși prizonieri arată rapiditatea atacului german. Comandamentul francez, a dat ordin de ridicarea moralului ca trupele franceze să reocupe înălțimile dela sudvest de Pirmanens. Elemente de cercetare franceze au încercat în mai multe rânduri să se apropie de aceste înălțimi, dar au fost respinse

Germania dispusă să răspundă la apelul de pace belgo-olandez

În schimb ea vrea concesiuni în ce privește
Polonia și Cehoslovacia

STOCKHOLM, 15 (Rador). „Stefani“ transmite: „Aftonbladet“ afirmă într'o corespondență din Berlin că Germania ar fi dispusă să răspundă la apelul de pace belgo-olandez prin anumite concesiuni în ce privește Polonia și Cehoslovacia. Ziarul arată că aceste concesiuni ar putea fi luate în serioasă cercetare de franco-englezi.

EPISCOPIA TIMIȘORII

Ziua înființării Episcopiei timișorene a venit. Regele Țării a semnat legea pentru înființarea ei. Dăruind acestui colț de țară o podoabă de preț necuprins în cuvânt și împlinind doriri de suflet unor credincioși închinători din vremi bătrâne legii lui Christos.

Banatul timișan își primește tărnia unui stâlp mai mult întru susținerea românilor aci totdeauna ortodox.

Bănățenii — dela pustă, își văd intrupat aievea gândul atât de cald nutrit ei, cu dor de toți din neam în neam, cu anii — zeci de ani.

Și biserica ortodoxă și-a dobândit un adaus de grandoare în fapt, precum îi era și înscrisul legal în litera Constituției de „dominantă” în țara noastră.

Prin noua Episcopie de Timișoara.

O faptă de ctitorie vovodală, menită să nădruce vrerile noastre toate, în spre povața evanghelică „d'a-i da lui Dumnezeu — ce e lui Dumnezeu.” Împlinindu-o, nu numai că am săvârșit lucrul cel bun agonisind mântuire sufletelor noastre, nici că am descărcat numai conștiința de legăminte testamentare către naintași, dar, am zidit cu mână și simț de meșter legendar temelii neclintite — nici de oameni nici de vremi — de așezăminte divine de viață lungă — lungă, pentru cei ce vor veni — urmașii noștri, ca să trăiască prin ele până'n veșnicie.

Către aceste idealuri răvnească firea noastră a tuturor — turmă și păstori, ce vom fi rânduiți fiii — credincioși ai noii Episcopii.

Ea e frumoasă astăzi și tare, înfățișându-se lumii într'o dieceză, cuprinzând 9 protopiate, 257 parohii și 39 filii;

cu o turmă de 202.437 suflete în 54.989 familii, locuitori ai: 1 municipiu, 6 orașe, 173 comune și 39 sate;

având 4 catedrale, 169 biserici și 39 c. pele;

cu păstori: 1 episcop, 3 consilieri, 9 protopopi, 257 preoți și 1 diacon. Și încă 60 membrii deputați sinodali ai adunării eparhiale.

Măine va trebui să crească și să se întărească încă, în toate. Prin noi înșine — lapădându-ne de viața d'ocară în ochii altora și trăită spre pierirea noastră în case pustii — fără copii, prin alții — că. muiitor în coborârea trairice și sănătoase — prin rânduirea în belșug al preamator români săraci într'o țară atâta de bogată — așa cum vor cere vremile viitoare pentru ca d'aici să nu se stingă d'apururi făclia — aprinsă în văltoare ș'alimentată cu sânge de eroi — a românismului ortodox.

A legii lui Dumnezeu ș'a Neamului.

Pentru ea ne va binevesti glasul Vlădicului pe care-L așteptăm. Pe scaunul arhieresc din Timișoara.

Pr. Moise Ghilezan

OCASIUNE FAVORABILĂ PENTRU PLASAMENT DE CAPITAL!

DE VANZARE

moșie, 72 jughere, județul Timiș șosea, tren, pământ bun. Informații la Andrei Leopold, Timișoara, Str. Milano No. 13. Telefon 22-44

Cronica Lugojului

Activitatea asociației „Crucea Roșie”

Lugoj, 15. — „Crucea Roșie” filiala Lugoj, de sub președinția d-nei Ersilia dr. Petroviciu, a deschis cursurile pentru surorile infirmiere voluntare. La aceste cursuri vor conferența următorii medici:

D-na dr. Macri, medic la școala normală de fete; d-na dr. Seracin, medic de copii; dd. dr. Mircu, șefmedicul orașului Lugoj; dr. Iamandi, directorul spitalului Lugoj; dr. Plauchitiu; dr. Brazdă; dr. Zeno Bejan, medicul primar al județului Severin și d. prof. Cușniuruc, specialitatea gaze de luptă.

Ținem să accentuăm largul concurs acordat „Crucei Roșii” de către d. prefect colonel Panait Boitan, care a strâns 3000 kgrame lână și le-a distribuit stolurilor de străjere pentru a se lucra îmbrăcăminte pe seama soldaților, distribuită prin „Crucea Roșie”. Deasemeni, din inițiativa d-nei Boitan, membrele „Crucei Roșii” se vor intruni la prefectură în șezători de seara pentru a lucra îmbrăcăminte și alte obiecte trebuincioase soldaților. Remarcăm entuziasmul cu care doamnelor și domnișoarele române din Lugoj s'au înregistrat în această mare operă națională.

Ne vom ocupa îndeaproape de activitatea doamnelor și domnișoarelor din Lugoj căroră li se cuvine toată lauda pentru munca lor și toată admirația pentru sufletul lor distins.

P. S. S. Episcopul Vasile în vizită canonică

Lugoj, 15. — P. S. S. dr. Vasile Lazărescu a vizitat comuna Silha de lângă Lugoj, fiind însoțit de dd. prefect Panait Boitan, protodiacon Teodor Roșca și Iosif Rațec candidat la preoție.

În fața bisericii din Silha, a fost așteptat de d-nii: dr. Aurel E. Mihaescu, protopopul Lugojului, Victor Popovici, parohul local, Ștefan Dorca-Costești; preot Ion Nicorescu, Lugoj; Sever Sebeșan din Comloș-Banat, Bujor Barbu, pretorul plasei Lugoj; Ilie David notar, Valeria David învățătoare, elevii școlilor primare, mult popor, etc. Corul plugarilor condus de țaranul Neagoie intonează „Pre stăpânului”.

D. pretor Barbu, adresează cuvântul de salut. P. S. S. dr. Vasile Lazărescu, mulțumeste, arătându-și bucuria că administrația lucrează mână în mână cu biserica, semn bun în aceste vremi excepționale.

Sfata Liturghie a fost oficiată de P. S. S. Episcopul Vasile, înconjurat de un sobor de preoți. Răspunsurile liturgice au fost date de corul plugarilor, iar strana a fost condusă de vestitul cantor Bireescu. Între cei prezenți remarcăm pe dd. Panait Boitan prefect, Bujor Barbu, pretor, Ilie David notar, cu d-na; Ion Mihăileanu, directorul școlii de agricultură cu d-na, dr. Pompiliu Cioban, Silviu Cioban, avocați Timișoara; d-na Valeria Gall, Lugoj; d-na Virginia Radu, Lugoj; căpitan V. Bălășan; inv. Sebeșan din Secusigiu.

În cursul serviciului divin, s'a celebrat hirotonirea preotească a d-lui Iosif Rațec pentru comuna Botinești.

PREDICA P. S. SALE

DR. V. LAZĂRESCU

In cuvinte de o simplitate evanghelică, P. S. Sa Episcopul Vasile vorbește despre cultul sufletului, această neprețuită comoară cu care Dumnezeu a înzestrat omul. „Îndrăznește fiica, credința ta te-a mântuit”, cuvântul evanghelic de azi, ne arată calea unei vieți prin credință.

In viața practică, sufletul conduce gândul pentru acțiuni mari. Sufletul soldatului ce se nutrește cu credința bisericii strămoșești, face ca armele să aibe viața pentru izbânzile noastre de viitor.

Cu această ocazie s'a slujit și paras-tasul de 6 săptămâni pentru regretatul preot Isaia Popovici.

Un praznic rar

Lugoj, 15. — Duminecă s'a săvârșit în catedrala din localitate slujba instalării par. protopop Iosif Popa dela Arad în stalul de canonic. Actul l-a îndeplinit P. S. Sa dr. Ioan Bălan, episcopul de Lugoj, la sfârșitul sf. liturghii, pe care a slujit-o însuși, înconjurat de un sobor de canonici și preoți. Mai întâi P. S. Sa predică poporului drept credincios, care a umplut catedrala până la ultimul loc. Apoi dă deslusiri asupra instalării noului canonic. După citirea decretului de numire S. Sa Iosif Popa, amintind vremurile vechi, își ține vorbirea sa plină de însuflețire și înțelepciune. Corul Lyra — care a cântat în decursul sf. liturghii — intonează duios „Mulți ani...”

Între cei de față au fost: Ing. Baltescu, director general la U. D. R. Timișoara; dr. Ioniță Bolboca, insp. gen. U. D. R. Oravița; dr. Pășcutiu, notar public Arad; Ios. Albon, dir. de bancă Arad; dr. Val. Hetcou, av. Vinga; col. dr. Fl. Pop Lugoj; dr. Stoian av. Lugoj; dr. Fab. Geleșian av.; dr. Feier, av.; dr. Pascu, jud.; prof. Cușniuruc; prof. Simu; prof. Brînzeu; dr. Pius Brînzeu Lugoj; Mons. Siebig, protopop Lipova; Arhidiacon Viț. Pop Șeitin; prof. P. Herlo, Arad; prot. Mih. Ciul, Sîncea; prot. Aur. Birău, Bărzava s. a.

Cronici caransebeșene

Formarea unității plugarilor din garda F.R.N. dela Caransebeș

Caransebeș, 14. — Continuând programul de organizare și de lămurire a misiunii gărzilor naționale F. R. N., d. dr. A. Marchescu, comandantul gărzilor F. R. N. din orașul și plasa Caransebeș, a convocat Duminecă, în sala festivă a primăriei orașului, o întrunire a plugarilor fruntași din oraș.

La apelul comandantului gărzilor naționale, plugarii caransebeșeni au răspuns într'un număr impunător, dând astfel dovadă vădită de dorința lor unanimă de a se încadra în gările naționale.

Deschizând ședința, d. dr. A. Marchescu a arătat, în cuvinte adânc simțite, misiunea și mijloacele de acțiune ale gărzilor naționale, chemând în rândurile lor pe toți bunii români, gospodari harnici cu dragoste de Tron și de Patrie.

Printr'o însuflețită manifestare unanimă, toți cei care au luat parte la această întrunire, au primit să se înscrie în rândurile gărzilor naționale ale F. R. N., formându-se astfel, pe lângă unitățile de intelectuali și meseriași, și o unitate de plugari, compusă din toți fruntașii plugari români.

Ședința de constituire a luat sfârșit într'o caldă atmosferă de solidaritate și înfrățire românească.

Radio

Miercuri, 15 Noembrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI ȘI RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 12: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice; 12.10 Concert de prânz Orchestra Gică Ionescu-Găină; 13.10 Continuarea concertului Orchestrei Gică Ionescu-Găină; 13.35 Muzică vieneză, Ansamblul „Kreuzer”; voce: Otto Wernhardt; 14 Radio-jurnal; 14.20 Muzică de balet (discuri); 15 Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații. **RADIO ROMANIA.** 19 Ora; Mersul vremii; 19.02 Cronica artistică; 19.17 Muzică de cameră: Gl. Drăghici (violoncel) și Th. Rogalski (pian): Sonata pentru violoncel și pian Op. 58 de O. Sjogren (în primă audiere); 19.45 Radio-jurnal în limba maghiară. **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI.** 19.55 Veneția, de Ion Marin Sadoveanu, Sub-secretar de Stat; 20.10 Cântecul popoarelor: germane: (D-na Rose Baumann-Rădulescu și Gabriel Năruja (voce): I. D-na Ros Baumann-Rădulescu (voce): a) Da unten im Thale (Jos în vale); b) Schwesterlein (suroară); c) Ein schön'braun Mädelchen (O fetiță frumoasă, brună). II. Gabriel Năruja: Schubert: a) Aufenthalt (sechere); b) Atlas. III. D-na Rosl Baumann-Rădulescu: a) Am Meer (Pe mare) de Schubert; b) Aufträge (comenzi) de Schumann; c) Minnelied (Cântec de dragoste) de Brahms. IV. Gabriel Năruja: Brahms: a) An ein Bild (către un tablou); b) Dämmrung senkte sich von oben (Inserare); 20.45 Radio-jurnal (I); 21 Istoria dansului (I); Orchestra Radio, dirij. de Th. Rogalski. I. Cuvânt introductiv. II. Exemplificări muzicale; 22 Tiana Lemnitz cântă (discuri): Visuri și în seră, lieder de Wagner; 22.10 Radio-jurnal (II); Sport; 22.30 Corul bărbătesc A. C. T., cond. de Radu Botez; 22.55 Muzică variată (discuri); 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

RADIO BASARABIA

212,6 m., 1411,1 kHz., 20 kw.
14 Program muzical; 14.30 Radio-jurnal
21 Program muzical; 22 Radio-jurnal.

Joi, 16 Noembrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI ȘI RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 12: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice; 12.10 Muzică variată (discuri); 13 Ora; Radiofonice; Sport; Diverse; 13.10 Muzică vocală (discuri); 13.30 Orchestra de salon Radio, dirij. de Const. Bobescu; 14 Radio-jurnal; 14.20 Continuarea concertului Orchestrei de salon Radio; 15 Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații. **RADIO ROMANIA.** 18 Ora copiiilor; 19 Ora; Mersul vremii; 19.02 Cronica științifică; 19.17 Dansuri vechi (discuri); 19.30 Dansuri moderne, Sandu Fieraru și Sergiu Radian (două pian); 19.50 Radio-jurnal în limba maghiară. **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI.** 20 Ce este o coridă? de Mihail Tican-Romano; 20.15 Cântecul popoarelor: slave: D-na Ira Lucezarskaia și Iov Roșca (voce); Vizitiul de Ossipov (voce: Iov Roșca); Balada de Gartavet (voce: Iov Roșca); Privighetoarea de Glier (voce: D-na Ira Lucezarskaia); Ai lului de Glinka rilev (voce: D-na Ira Lucezarskaia); Trece mândra de Varlamov (voce: Iov Roșca); Balada de Rubinstein (voce: Iov Roșca); La noi pe uliță de Dragomijski (voce: D-na Ira Lucezarskaia); Ai luli de Glinka (voce: D-na Ira Lucezarskaia); Vanca-Tanca de Dargomijski (voce: D-na Ira Lucezarskaia și Iov Roșca); 20.45 Radio-jurnal (I); 21 Programul concertului simfonic, de Em. Ciomac; 21.15 Concert simfonic al Orchestrei Filarmonice, cond. de Ion Perlea; solist: Wilhelm Kempff (Transmisie dela Ateneul Român): Concerto grosso de Haendel; Concert pentru pian și orchestră în sol major de Beethoven (solist: Wilhelm Kempff); 22.10 Radio-jurnal (II); Sport; 22.30 Continuarea concertului simfonic: „Astfel grăi Zarathustra” poem simfonic de Richard Strauss (la orgă: Johannes Stadelmann); 23.10 Muzică variată (discuri); 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

RADIO BASARABIA

212,6 m., 1411,1 kHz., 20 kw.
14 Program muzical; 14.50 Radio-jurnal
21 Program muzical; 22 Radio-jurnal.

Anunț

S. A. R. de Telefoane anunță pe abonații săi că lista de telefon care cuprinde toți abonații din Ardeal și Banat va apare în cursul luni Decembrie 1939

TELEGRAMME INTERNE

PARLAMENTUL CONVOCAT LA 25 NOEMBRIE.

BUCUREȘTI, 15 (Sir). — M. S. REGELE A SEMNAT AZI DECRETUL PENTRU CONVOCAREA PARLAMENTULUI LA 25 NOEMBRIE A. C.

REZULTATELE TRAGERILOR LOTERIEI SE POT OBTINE LA OFICIILE P. T. T.

BUCUREȘTI, 15. (Sir.) — Se aduce la cunoștință generală, că rezultatul tragerii loteriei de stat, ce vor fi la 15 și 16 Noembrie, vor fi comunicate telegrafic tuturor oficiilor P. T. T. din țară. De aceea cei interesați pot obține câte o copie rezultate, în schimbul taxei de expediere, fără a face vre-o cerere scrisă la oficii.

DISTINS OASPE ENGLEZ ÎN CAPITALĂ.

BUCUREȘTI, 15 (Sir). — Aseară cu ocazia sosirii în capitală a lordului Rădăuș, președintele lui British Council, a fost primit distinsul oaspe a fost primit de către Ion Drăgu directorul presei, d. Ștefan Ștefan și alții.

UN COMUNICAT AL MINISTERULUI AERULUI.

BUCUREȘTI, 15. (Sir.) — Ministerul aerului comunică: Pe toate sborurile avioanelor civile, sunt în vigoare, începând de azi, și la orice înălțime, regulile de siguranță în vigoare în aerul la fortul Pantelimon.

ÎNCHIDEREA NAVIGAȚIEI PE DUNĂRE.

BUCUREȘTI, 15. (Sir.) — În vederea îndeplinirii navigației pe Dunăre, direcția navigației fluviale a întocmit un proiect pentru executarea ultimelor transporturi pr Dunăre.

EXAMENE DE ȘOFERI PENTRU AUTOBUSE C. F. R.

BUCUREȘTI, 15. (Sir.) — În ziua de 19 și 20 Noembrie se va ține la Brașov, la 20 și 21 Sibiu și Alba Iulia un examen pentru recucerirea de șoferi necesari auto-busurilor cfr. Candidații trebuie să aibe vârsta de 25—50 ani.

PRĂBUȘIREA UNUI AVION ÎN BUCOVINA.

BUCUREȘTI, 15. (Sir.) — În valea Costăni din jud. Cernăuți s'a prăbușit azi un avion „fleet”, pilotat de lt. Gh. Popovici având ca observator pe comandantul Drăgan Ion. Aparatul s'a sfărâmat iar cei doi aviatori au fost grav răniți.

CONSERVATORUL ISTAMBULULUI LA BUCUREȘTI.

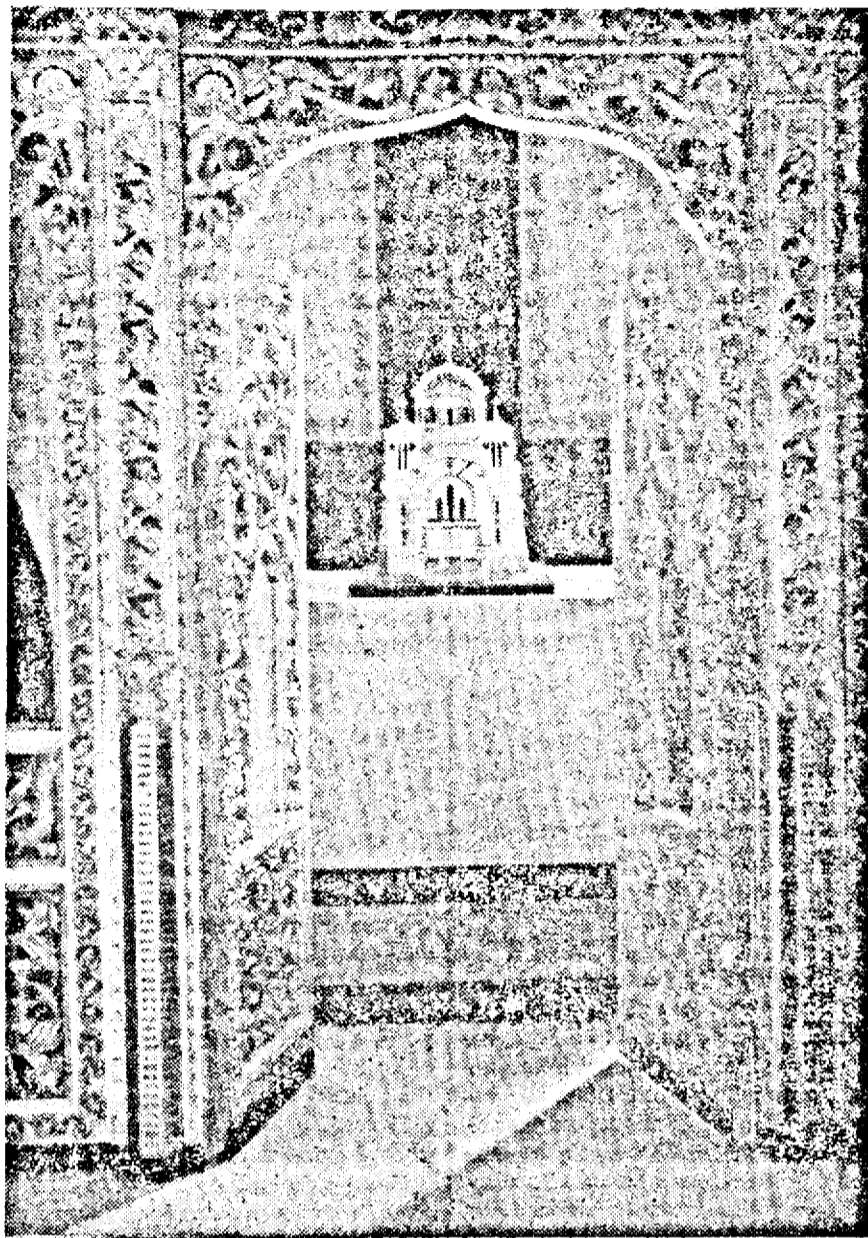
BUCUREȘTI, 15 (Sir). — Azi a sosit în capitală, fiind invitat de ministrul Culturii, d. Lufti Kirdar, guvernatorul Istanbulului, însoțit de doamna și de personalități.

Criză de guvern în Lituania?

Demisia ministrului de finanțe

Kaunas, 15. (Rador.) — DNB anunță că generalul Sutkus, ministrul finanțelor a demisionat. Prin această demisie, criza de guvern a devenit acută. Se crede că întregul guvern va demisiona în curând. Se pare că Merkis, consilierul guvernului pentru teritoriul lituanian, a început încă de Duminecă, din inițiativa președintelui statului, negocieri pentru revizuirea constituției și pentru revizuirea de calitate, în care ar intra personalități din partidul creștin-democratic și popular.

Biserica din Anina

Incep rândurile mele, folosind cuvintele d-lui dr. Ion Țeicu rostite la banchetul ce s'a ținut după târnosire: „Această operă de artă s'a creiat din înalta concepție pe care arhitectul Victor Vlad o are despre creațiunile menite să exprime fondul nostru sufletec: ele să fie înafara oricăror influențe străine de autenticul românesc. Un artist de valoarea d-lui Victor Vlad a putut crea asemenea capodopere, pentrucă domnia sa face parte dintr'o generație crescută în cultul dătinii și care nu s'a mulțumit să copieze tot ce a învățat pe la școlile pe unde a fost. În sufletul arhitectului Victor Vlad, trăește adânc reliefată românitatea culturii câștigată în casa părintească dela Lugoj și în școala românismului dinamic dela Brașov.”

Dintre creatorii de artă inspirați din autenticul românității bănățene, trei s'au ridicat până la frumusețea deplină: Romul Ladea în sculptură, Sabin Drăgoi în muzică și Victor Vlad în arhitectură. Opera lor a definit linia de sensibilitate românească bănățeană: monumentalul. Constient că opera sa trebuie să dureze mărturie a superioarei spiritualități românești încheagată de timp în simțirea neamului românesc din Banat, arhitectul Victor Vlad, s'a

inspirat din senzul folkloric al culturii noastre.

Linile bisericii dela Anina pornesc din străfundul misticei ortodoxe și se înalță serafic pentru a susține în imens cupola bizantină a dreptei noastre credințe. Melodia lor gravă, armonizată pe fondul etnicului, modulează grandios expresivitatea artei creată pe acest pământ, de neamul românesc, singurul contopit cu cerul și cu brazda bănățeană.

Am simțit aceeaș cutremurare sufletească în fața bisericii din Anina pe care o simt ori de câte ori citesc balada „Iovan Iorgovan”, văd sculptura lui Romul Ladea sau aud muzica lui Sabin Drăgoi. Aceste capodopere ale artei românești bănățene au între ele o legătură temeinică.

Faptul în sine e semnificativ. Creația bănățeană se inspiră din fondul etnicului și de aceea diferitele mijloace — linia, culoarea relieful (forma), sunetul ori cuvântul — creiază aceiaș superbă unitate.

Pictura murală a d-lui Ioachim Miloia, cu sfinți de o paloare bizantină, e încadrată de desene luate din modelele de pe bidele și olăria românească din Banat. Iconografia de pe iconostas e o frumoasă realizare picturală.

Grigore Bugarin

PACT ITALO-TURC?

Atât presa italiană cât și cea turcă vorbesc despre o asemenea eventualitate

Istanbul, 15 (Rador.) — Intreaga presă turcă se ocupă pe larg de politica italiană față de Balcani și mai ales de o strângere a raporturilor dintre Italia și Turcia. Ziarul „Eni Sabah” publică un articol, în care susține crearea unei legături de solidaritate între toate țările balcanice. Ziarul recunoaște dreptul Italiei de a se interesa de Balcani și face elogiul politicii inspirată de simțul mă-

surii și al păcii, pe care o desfășoară diplomația italiană din acestor sector al Europei.

INCHEIEREA UNUI PACT ITALO-TURC?

Roma, 15 (Rador.) — DNB transmite: Ziarele italiene anunță din Ankara, că încheierea unui pact italo-turc, după modelul pactului italo-grec, nu este imposibilă.

O vizită cu tâlc

Ministrul Germaniei la Haga a vizitat pe ministrul de externe

AMSTERDAM, 15. (Rador.) — MINISTRUL GERMANIEI LA HAGA A FĂCUT O VIZITĂ LA MINISTERUL DE EXTERNE. ZIARUL „MAASBODE” AFIRMĂ CĂ ACEASTĂ VIZITĂ ESTE ÎN LEGATURĂ CU ÎNIIȚIATIVELE DE PACE DIN ULTIMA VREME.

Fostul Kronprinz n'a fost executat

Berlin, 15. (Rador.) — DNB: Se constată din sursă competentă, că știrile răspândite de propaganda străină, pretinzând că fostul principele moștenitor al Germaniei ar fi fost executat, este pe deantregul inventată. Este vorba de o minciună destinată să denigreze poporul german în ochii țărilor neutre. Kronprinzul continuă să locuiască în palatul său dela Potsdam.

Cu o barcă un italian traversează Atlanticul de două ori

Roma, 15. (Rador.) — Italianul de american Martinucci a plecat la 3 Iunie dela Newyork, cu o barcă de pânză pentru a veni în Italia spre a-și vizita rudele. La 1 Septembrie Martinucci a plecat dela Neapole îndărăt în America, cu aceeași barcă și a reușit să treacă pentru a doua oară Atlanticul, în bune condiții. El a ajuns Marți dimineața la Brooklyn, unde a fost sărbătorit cu mare entuziasm de o mulțime care îl aștepta în port.

EXODUL EVREILOR ÎN RUSIA E OPRIT

Kaunas, 15. (Rador.) — Plecările de evrei din Vilno în Rusia Sovietică, s'au intensificat foarte mult. Incepând dela sfârșitul lunii au plecat câteva mii de evrei.

În fața acestei situații, se crede că rușii vor închide frontiera la 12 Noembrie. Legația Sovietelor a anunțat azi, că nu va mai accepta cereri de intrare în Rusia până la noi ordine.

Trupele sovietice

au intrat în Lituania

Kaunas, 15. (Rador.) — Eri au intrat în Lituania trupele sovietice destinate să ocupe bazele dela Radviliskis, Vilka-viskis și Alytus.

Numărul total al trupelor sovietice din Lituania nu va trece de 20.000 oameni.

D. Molotov pleacă la Tokio?

Roma, 15. (Rador.) — Ziarele anunță din Berlin ca la Moscova se prevede o ameliorare a raporturilor sovieto-japoneze. Se prevede chiar o călătorie a d-lui Molotov la Tokio în primavara viitoare.

Inălțătoarea manifestație a F. R. N. dela Cluj

Am redat în numărul nostru trecut, felul cum s'a desfășurat înălțătoarea manifestație a Frontului Renașterii Naționale dela Cluj, publicând în întregime însuflețita cuvântare a d-lui Constantin Argetoianu, președintele Consiliului de miniștri.

Revenim acum cu această complectare, care cuprinde extrase din cuvântarea d-lui consilier regal dr. Alexandru Voia-Voevod, socotite de noi îndreptar călăuzitor pentru românii de dincoace de Carpați.

Cuvântarea d-lui Consilier Regal dr. Al. Vaida Voievod

„Dați-mi voe ca înainte de toate să-mi aduc aminte de Acela căruia îi datorim — în urma inițiativei și clar viziunii Sale — că astăzi pentru întâia dată suntem în mod oficial întruniți, în numele „Frontului Renașterii Românești”, dați-mi voe să strig din toată inima încăodată: DUMNEZEU SĂ-L ȚINA PE REGELE NOSTRU CAROL AL II-LEA. (Aplauze și manifestații de entuziasm la adresa M. Sale Regelui.)

Ne aducem aminte și de Acela, asupra căruia ochii Națiunii întregi au fost cu dragoste atinși, din ce mai fragedă copilărie, de Acela care sub conducerea înțeleaptă a Părintelui Său, are să devină succesorul Tronului, de Acela care acum a trecut de vârsta de copil și a ajuns la vârsta majoră, de Măria Sa Mihai, Mare Voievod de Alba Iulia. (Ovațiuni prelungite.)

Și cu pioasă amintire să ne gândim la executorul ideilor M. S. Regelui cu privire la „F. R. N.”, care și-a dat toată silința să-l înjghebeze și care, în urma unui mișelesc atentat, a fost răpît din mijlocul nostru. (Adunarea păstrează un minut de tăcere.)

În chemarea la Adunarea de astăzi se găsește următorul pasai:

„Cea dintâi din aceste mari Adunări publice a fost ordonată la Cluj pentru ziua de Duminică, 12 Noembrie 1939, și vedem în această hotărâre a conducerii „F. R. N.” un nou omagiu adus Ardealului românesc, o nouă prețuire a rostului său istoric și a poziției ce el are astăzi în cadrele României întregite și unite”.

Subt acest raport domnule prim ministru, Domnia Voastră ați avut înalta calitate de a avea tăria convingerii și de a o spune, fără nici un înconjur și fără nici o considerație, având în vedere numai interesul public. Astfel, Domnia Voastră meritați să aveți un „epitetic ornans” lângă numele Domniei Voastre.

Domnia Voastră, Domnule prim ministru, veți găsi o situație și a o moștenire grea, foarte ipotecată și să vă dea Dumnezeu să aveți putere și multe zile ca, măcar o parte din grajdurile lui Augias, rămase pe urma politicianismului de partid, să puteți, cu puteri Herculeice, ajutat de colaboratorii Dvs. să le curățiți (aplauze).

Dau avem și doleanțe ardelenesti. Nu le spun pentru că să exercit o presiune asupra Dvs. Declar că nu așteptăm făgăduinți.

Tineretului nostru, Doamne, a rămas ca peștele pe uscat. Astăzi, nici într'un resort nu avem contingente de oameni din care să se poată dezvolta viitorii conducători, făcându-și ucenicia în mod practic.

Am găsit la Armand Călinescu o minte ageră, înțelegătoare, o inimă caldă. Sunt convins că vom găsi și la Dvs. domnule prim ministru, aceste calități și pe deasupra vom găsi sobrietatea omului de maturitate politică, care are clarviziune, pentru că numai astfel poate fi întărit Ardealul, dacă și elementul românesc va putea să progreseze paralel cu elementele minoritare, în acelaș pas. (Vii și prelungite aplauze, strigăte de bravo.)

Trebuie să înceteze odată concepția îngustă, că spațiul vital al generației tinere ardelenene, este spațiul mioritic.

PROBLEMA MINORITARA

Domnilor, avem problema minoritară. Ardelenii au avut pricepere pentru această problemă. Partidele politice au abuzat însă de situația minoritarilor taxându-i trădători dacă nu veneau să candideze alături cu guvernul care făcea alegeri.

La Alba Iulia noi am declarat că nu vrem să devenim din asupriți, asupritori. Datorită Regelui Carol al II-lea, astăzi, acest punct de program de înaltă concepție morală și politică, este realizat.

Ca minoritarul să iubească patria aceasta, trebuie ca noi, elementul alcătuitor de Stat, să creem astfel de instituții și o astfel de administrație, încât să se simtă mai bine decât oriunde în lume, să nu trebuie să se uite peste graniță, să simtă că aci este patria lui și că împreună cu noi trebuie să sufere, împreună cu noi trebuie să triumfeze, împreună cu noi să iubească Patria.

UNITATEA NEAMULUI ROMANESC

Apoi bine domnilor, a căzut cuvântul „boanghen” din gura mea. Da, pentru că politicianismul se folosea de el. Dar ia să vedem, am văzut aici pe mândrii bihoreni. Poți face din acești bihoreni cândva moldoveni? Poți face din bănățenii noștri moți? Este exclus.

Dacă mergi în Maramureș, când ai o adunare populară, trebuie să te adresezi așa: „cinstiți boeri”, și să le trimeti „închinăciuni boereselor și cuconilor”.

Dacă vii mai încoace, în „țara cănelui”, în patria mea — nu știu de ce-i spune așa și nici savantul profesor Meșeu nu știe să o spună, (poată că acolo era un neam de oameni care nu tolera să-i pună botniță ci mușca; este și firea mea să nu mușc, dar știu să măriaesc — zic, dacă treci în țara cănelui, pe Someș, acolo trebuie să începi cu: „dusu-m'am la stână și apucatu-m'am să aduc brânză din zer și întorsu-m'am după aceia în satul meu”. Așa trebuie să vorbești ca să nu te simtă străin. Te cobori în Banat, la fel va trebui să vorbești pe limba bănățenilor.

Intre ardeleni și bănățeni, de când o vremea au fost și relații familiare. Dar bănățenii, dacă nu ai stat trei generații și nu te-ai amestecat de două ori și nu te-ai încusurit cu ei, nu te recunosc bănățean. Ba pot să zic că regăteanul este mai cu drag primit în Banat decât „argeleanul”.

De acela cum să nu ne fie dragi bănățenii, ori macedonenii, cu dialectul lor, cu care ne înțelegem; sunt numai mici abateri. Prin urmare trebuie odată să ne cunoaștem noi pe noi și dacă ne-vom cunoaște, sunt convins că noi ardelenii am fi tot așa de dragi regătenilor, cum ne sunt ei nouă. (Vii și prelungite aplauze, strigăte de bravo.)

Cum ajungem acolo, domnilor și fraților? Trebuie să ne dăm și noi sfința. Și dacă nu găsim dintru început pricepere, cu atât mai mult să dublăm silința să schimbăm numele și porecla de „boanghen”, să fim cu mândrie frații regătenilor, bănățenilor, basarabenilor, bucovinenilor și ai românilor din toată Patria Mamă.

SOLUȚIA ÎN PROBLEMA MINORITARA

În ce privește pe minoritari, vreau să mai

ating încă o chestiune. Este vorba de repatriere.

Ei bine, eu înțeleg că germanii din Tirolul de Sud, din Țările Baltice și din Rusia, sunt repatriați. Nu cred că este o soluție fericită, nu cred că este o soluție definitivă.

Este oare posibil ca cineva să-mi forțeze credința mea intimă, să mă silească să mărturisesc altă credință decât cea adevărată? Sunt un sperjur dacă mă supun.

La noi minoritățile, maghiare, au avut o soartă pe care trebuie să o pricepem când din atotstăpânitori, ori măcar cu iluzia de atotstăpânire, au ajuns în altă situație. Pentru că în definitiv nu poporul maghiar beneficia de beneficiile țării, nici cel secuiesc, nici clasa de mijloc, ci beneficiau câțiva magnați, oligarhi, latifundiați. De altfel, și acum în Ungaria stăpânesc tot magnații și latifundiații, evreii mari financiari și preoțimea catolică, care în numele iubirii aproapelui, nu are nici o considerație față de popor, și-l ține în stare de sclavie, mai rău decât a fost pe vremea iobăgiei.

Ei bine, dacă critici trebuie să dai soluții. Care poate fi soluția chestiunii minorităților, dacă nu repatrierea?

Poate fi aceea căreia i-a pus bază M. S. Regele Carol al II-lea și anume drepturi egale și în cadrele unității tale naționale deplină libertate de a-ți cultiva limba, legea, obiceiurile, de a-ți întemeia o bună stare materială.

Domnilor, acesta este și interesul românesc și citez să zic: dacă n'am avea minorități, ar trebui să implorăm pe Dumnezeu să ni le dea, să avem cu cine concura și cine să concureze cu noi, în interesul progresului comun al acestei Patrii. (Aplauze.)

UNIRE ÎN JURUL F. R. N.

Aceasta trebuie să fie ținta „F. R. N.” în ce privește minoritățile; așa o văd. Dacă greșesc, să se ridice altul, care este mai bun decât mine și să arunce prima piatră în contra mea.

Din moment ce M. S. Regele a binevoit să numească pe savantul profesor Giurescu, de ministru al organizării F. R. N. (vii aplauze) ni s'au deschis și nouă ușile altarului despre care vorbea poetul. Dar după ce datoria s'a făcut de sus în jos, acum să se înceapă evoluția de jos în sus.

Domnilor, este o meserie grea pe care a luat-o asupra sa d. ministru Giurescu. Dar dacă ar dispune de puteri herculine, dacă ar avea orice energie, orice înțelepciune, singur nu poate să săvârșească opera. Este datoria noastră a fiecăruia, să-și implinească întreaga datorie, pentru ca din suma acestor datorii împlinite d. Ministru să aibă platforma spre a ne putea conduce.

Mai țin să atrag atenția asupra unui lucru, pentru că eu aud multe și mi-se scriu multe, dela țărani până la tiber-profioniști. Domnule ministru, noi suferim încă de un virus: noi avem încă virusul politicianismului în sânge. Nu am știut să ne debarasăm încă — timpul este cam scurt — de considerația: „este de al nostru ori nu este de-al nostru?” Și atunci nu totdeauna omul mai potrivit este desenat la locul pe care trebuie să-l ocupe.

Domnule Ministru, aici este greutatea cu noi; trebuie să dăm virusul acesta afară, să-l transpirăm. De acela, dați-ne de lucru, să transpirăm, să nu avem vreme să alegem

omboanele și să nu ne pese dacă sunt sau nu peștrițe.

Țara așteaptă, dela dvs. Domnule Ministru — și prin țară înțeleg mulțimea — să închegați în conducerea acestui Front, de sus până jos, caracterele cele mai bune, firele cele mai devotate interesului obștesc, oamenii care își jertesc cu drag inima, având conștiința că lucrează pentru viitorul acestei nații și al acestei țări.

Sper că dvs. sunteți predestinat să desăvârșiți aceasta misiune. Să vă ajute Dumnezeu și să vă sprijinească M. S. Regele și fiecare dintre noi să ne facem datoria ca să puteți reuși (aplauze).

Domnule Ministru, cine are parte de datoria este vrednic să aibe parte și de onoruri. Datoria și onoarea merg mână în mână; de aceea organizați-ne, conduceți-ne, iar acum luați acel loc, care dvs. vi se cuvine și mie, luați locul de Președinte. (Vii și prelungite aplauze, strigăte de bravo.) D. ministru Giurescu, roagă pe d. Consilier Regal dr. Al. Vaida-Voevod, să continue a ocupa fotoliul prezidențial.

— Iar trebuie să dau eu pildă de supunere și disciplină (ilaritate, aplauze), — încheie d. Vaida discursul d-sale.

MOȚIUNEA

Memorabila adunare a F. R. N. dela Cluj a fost încheiată cu această moțiune:

„Frontul Renașterii Naționale” din Ținutul Someș, manifestând cu patriotică însuflețire, în Marea Adunare publică dela Cluj, din 12 Noembrie 1939, vede în această cea dintâi Adunare pe Ținuturi, orânduită în Capitala Ardealului, un nou omagiu adus Ardealului românesc, o nouă prețuire a rostului său istoric și a poziției ce le are, între hotarele României, pe vecie întregită și unită.

Dând urmare chemării conducerii „Frontului”, de a ne înfățișa la această Mare Adunare, cetățenii acestei părți de Țară, agricultori, muncitori manuali, comercianți, industriași și intelectuali, fără deosebire de origine etnică, am înțeles să arătăm întregului Națiunii, deplină noastră încheagare în acei bloc de solidaritate românească, ce apare drept comandament ce se desprinde din nou Așezământ constituțional și poruncă ce izvorește din învățămintele istoriei noastre naționale.

Am înțeles să aducem încă, prin această însuflețită participare, o nouă manifestație plebiscitară, pentru noua așezare a stărilor de lucruri din Țara românească, după aceea, pe care am adus-o, cu aproape doi ani în urmă, pentru noua „Lege de temelie”. Constituția cea nouă din 27 Februarie 1938; după aceea pe care am adus-o, cu un an în urmă, prin integrarea noastră, sub semnul „Renașterii Naționale”, în acest „Front”, ce înseamnă pentru toți, „o mișcare națională și spirituală”, alături de menirea sa, de unic organism de viață publică. În acest chip, reluăm aci la Cluj, în această zi ce intră în istoria noastră politică, firul unei binefăcătoare tradiții istorice: aceea a solidarității românești și ardelenesti, sub semnul căreia am învățat vitregia vremurilor trecute, și am desăvârșit „România Întregită”. Sub semnul căreia, vom împământeni și adânci în organice realități românești, cele zece țeluri programatice ale „Frontului Renașterii Naționale”, desăvârșind astfel „România Nouă”, care rămâne astăzi ca și mâine, năzuința cea mai scumpă a făuritorului ei, Suveranul mult iubit, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea.

Majestății Sale, garanție supremă a prezentului și pavază puternică a viitorului Țării, îi aducem în această zi și din acest loc, prinosul omagiului, devotamentului și recunoștinței noastre.

In caz de tuse, guturai, gripă

beți numai apă medicinală

Maria Malnas

in lapte fierbinte sau in ceai

Depozit general IONAȘIU S. A. Telefon 21-25

**Curte telegrame
externe**

London, 15. (Rador.) — Reprezentanții proprietarilor de mine, de cărbuni, din minerii din Lancashire, au hotărât de comun acord într-o conferință ținută la Manchester. Să nu recurgă nici la greve, nici la Lockout, în primele săptămâni care vor urma încetării ostilităților.

Paris, 15. (Rador.) Cu prilejul aniversării Regelui Italiei, președintele Lebrun a trimis Suveranului o telegramă de felicitare. Regele-Impărat a răspuns și el cu o telegramă du mulțumiri.

LONDRA, 15. (Rador.) — Pentru prima dată de la începutul războiului, și după de la urcarea lor pe tron, Regele și Regina au asistat Luni, la o reprezentație de cinematograf. Sa proiectat film asupra activității aviației de război britanic. Filmul este intitulat „City of Flint” în Statele Unite.

Washington, 15. (Rador.) Guvernul Statelor Unite a anunțat, că însărcinându-l pe afaceri american la Berlin, a fost înțeles de guvernul german că vasele de război germane, au primit ordin în cazul să nu stănjenească înapoiera vapoarelor „City of Flint” în Statele Unite.

Madrid, 15. (Rador.) Negocierile comerciale dintre Franța și Spania, continuă acțiunea se caute stabilirea formelor pentru încheierea unui nou acord comercial.

Berlin, 15. (Rador.) — Monitorul Oficial publică un decret, prin care la 1 Decembrie 1939, toți străinii domiciliind în teritoriul fostului oraș liber Danzig, sunt obligați să ceară autorizarea seducției acolo.

New York, 15. (Rador.) Departamentul de Stat anunță că: Zona maritimă de război, poate fi lărgită sau redusă, după modul cum se vor desfășura operațiile. Și că președintele Roosevelt, își rezervă dreptul de a modifica aceasta în orice moment și în orice măsură necesară.

Berlin, 15. (Rador.) — Ministerul agronomiei anunță, ameliorarea simțitoare a aprovizionării celor cari fac ore alimentare, și cari lucrează în cursul războiului. Toții aceștia primesc un supliment de hrană, compus din: 400 grame carne, 80 grame grăsime și 2400 grame pâine. Suplimentul acesta fiind lunar.

**Îmbămbăreașă
carnetelor de
abilitate ale avocaților
în urma eliberării
noulor carne este
condiționată de achitarea la zi
a cotizațiilor de membru
al Baroului**

Timișoara, 15. — În urma dispozițiilor emise de Uniunea Avocaților, Baroul Timișoara comunică următoarele: Validitatea vechilor carnele ale avocaților și stagiabilor se prelungește până la 1 Ianuarie 1940.

Pentru eliberarea noulor carne se cere înainta cereri la Barou, la care se va atașa chitanța despre plata, la Registratura, a costului: 100 lei plus 16 lei pentru avocați; 70 lei plus 16 lei pentru stagiari. Se vor anexa și două fotografii, format 8.5x5.5 cm. pentru avocați, 7.5x6 cm. pentru stagiari. Pentru eliberarea carnetului se va atașa carnetul și chitanța despre plata cotizațiilor restante, inclusiv trimestrul I din 1939.

Provinciile pot trimite cererile lor prin poșta, plătind cele convenite prin regulamentul. Eliberarea carnetelor va începe la 15 Noembrie; după 1 Ianuarie 1940, Baroul va comunica tuturor instanțelor lista avocaților și stagiabilor cari, neavând carnet valabil, nu pot pleda.

**Revalorizarea bonurilor
de rechiziție**

**Importantele hotărâri luate de d. Constantin Argetoianu, președintele
consiliului de miniștri, de comun acord cu Marele Stat Major al Armatei**

București, 15. (Sir.) — S'a constatat că în evaluările făcute, comisiile de rechiziții care au lucrat după 15 Martie 1939, nu numai că nu au respectat valoarea reală a bunurilor rechiziționate, dar au fixat prețurile de multe ori sub valoarea minimă, prevăzută în tarifele de rechizițiile aflate în vigoare. Intre timp, datorită împrejurărilor, prețul tuturor bunurilor susceptibile a fi rechiziționate, s'a ridicat cu tendința de a se menține. Pentru îndreptarea acestei stări de lucruri d. președinte al consiliului de miniștri de comun acord cu Marele Stat Major al armatei a hotărât:

a) Să se facă revalorizarea tuturor bonurilor de rechiziție eliberate dela 15 Martie 1939.

b) Să se revadă prețurile făcute rechizițiilor aflate în prezent la unitățile armatei.

c) Să se revadă prețurile făcute de comisiile de clasare pentru rechizițiile neridicate încă.

d) Să se revadă tariful de rechiziții publicat în Monitorul Oficial Nr. 181 din 1939.

În acest scop s'au dat următoarele instrucțiuni de punere în aplicare:

a) Revalorizarea bonurilor de rechiziție emise până la data apariției noului tarif de rechiziții urmează a se face prin adăugirea cote de 20 la sută față de valoarea bonurilor. Adăugirea acestei cote se va face către organele pe care le va destina ministerul de Interne, pentru:

municipii, orașe reședințe, orașe nereședințe și comunele rurale.

Când se vor da dispozițiuni de plată, organele plătitoare vor controla valoarea inițială și majorarea, achitând suma ce totalizează ambele. În acest sens se va dispune de către președinția consiliului de miniștri și ministerul de finanțe.

b) Revizuirea prețurilor rechizițiilor aflate în prezent la unități, se va face în modul următor:

1. O comisie compusă din comandantul unității, ajutorul și un medic veterinar, dacă este în corp, va executa operațiunea, ținând seamă că prețurile cea nouă să înceapă dela suma minimă prevăzută în actualul tarif la care se adaugă o cotă de 20 la sută. Față de calitatea bonului, se va face revalorizarea lui, fixându-i-se prețul cel nou încadrat în limitele articolului respectiv. În orice caz, valoarea cea nouă trebuie să reprezinte cel puțin suma minimă din tarif, plus 20 la sută.

Se vor întocmi tabele de prețuri în trei exemplare. Două din tabele se vor trimite la prefectura județului de pe teritoriul cari s'au ridicat rechizițiile, precizându-se:

Bunul rechiziționat cu date complete, pentru identificarea, numele și adresa completă a proprietarului.

Valoarea stabilită de comisiunea de rechiziție.

Valoarea stabilită de comisia de revalorizare a unității.

2. La prefecturile de județ se va constitui comisia compusă din prefectul județului sau înlocuitorul, comandantul Cercului de Recrutare, a președintelui Camerii agricole. — Această comisie va revedea toate tabelele de revalorizare, primite dela unități și va stabili sume cât mai apropiate de prețurile, căutând a uniformiza prețurile pentru bunuri din aceeași categorie. Prețurile noi vor fi înscrise cu cerneală roșie în coloană aparte din tabelele unităților. Un exemplar din aceste tabele se va înapoi unității care le-a trimis.

3. Acest exemplar primit dela prefectură, va servi unității, pentru prețuirea ce eventual va trebui să fie făcută în cazul, când ar urma să se elibereze bunuri de rechiziție.

c) Revizuirea prețurilor făcute de comisiile de clasare, va fi efectuată de comisia prevăzută la punctul b).

Revalorizarea va fi făcută potrivit tarifului ce se va publica.

d) Tariful de rechiziții se va revedea de către comisia centrală de rechiziții și se va publica neîntârziat.

ECONOMICE

**Amenzi fiscale
pentru impozitul pe clădiri**

Timișoara, 15. — D. inspector regional de finanțe Vasile Tăutu și d. șef de serviciu Dumitru Magdaș, dela inspectoratul regional Timișoara, au procedat la verificarea mai multor cazuri de impuneri la taxele convenite fiscalului pe clădiri. Ca rezultat al acestor verificări, s'a dressat un proces verbal de contravenție văduvei lui Iuliu Braun, proprietară de farmacie, domiciliat în str. Văcărescu 33, care s'a făcut vinovată de nedeclararea valorii locative a imobilului cu peste 25%. Pentru această contravenție, numita a fost propusă la plata unei amenzi de 61.752 lei. Procesul verbal de contravenție a fost trimis ministerului de finanțe pentru aprobare.

Ghinionul soților Totisz
Cu ocazia acelorși verificării, soții Rudolf Totisz au fost condamnați să plătească un total de 684.603 lei amenzi fiscale. Soții Totisz sunt proprietarii cunoscutului imobil din Fabric, str. Ștefan cel mare 2. Ei au fost propuși la plata amenzii de mai sus pentru motivul că

deși au stat în străinătate mai mult de câte 6 luni de zile pe an în ultimii doi ani financiari, au fost impusi în acești ani cu cota regulată de 10% impozit după valoarea locativă, cu toate că legea prevede o cotă de 20% pentru proprietarii cari stau în străinătate mai mult de jumătate din anul financiar.

Notăm că în cursul acestui an soții Totisz vin pentru a doua oră în conflict cu fiscalul. Prin August anul curent — după cum am arătat la timp — soții Totisz au încercat să-și scadă impozitul imobilului din str. Ștefan cel Mare 2 dela 1,069.700 lei pe an la 632.400 lei, pe motiv că ar fi scăzut chiriiile, când adevărul este tocmai contrarul. După o anchetă amănunțită, soților Totisz li s'a redebitat încă atunci diferența de impozit. Ei au făcut apel împotriva hotărârii de redebitare a fiscalului, însă au pierdut apelul, așa încât au fost siliți să plătească fiscalului impozitul integral, în sumă de 1,069.700 lei. Ghinionul soților Totisz față de fisc este evident.

**Statul cumpără câte 100 vagoane
țuică în județele Severin și Caraș**

Timișoara, 15. — Am arătat, acum câțva timp, că Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta a intervenit la București pentru o mai bună valorificare a recoltei producătorilor de prune din ținut, recomandând ca această recoltă să fie cumpărate de organele statului, ca prune sau ca țuică.

În urma demersurilor Excelenței Sale, statul, prin administrația comercială MAT, a cumpărat însemnate cantități de țuică din județele Arad și Hunedoara. Pentru județele Severin și Caraș, cari încă au avut o recoltă de prune foarte bogată anul acesta, s'au făcut demersuri separate, cari au fost încununat recent de succes. Administrația comercială MAT a trimis deunăzi o adresă rezidenței regale a ținutului Timiș, arătând că va

începe cumpărarea recoltei de țuică și din județele Severin și Caraș.

Administrația MAT a hotărât să cumpere din cele două județe bănățene câte 100—100 vagoane de țuică, în condițiile în care a cumpărat și din județele Arad și Hunedoara, adică cu 4 lei gr. dal., fără nici un fel de alte taxe către MAT.

Rezidența regală a înștiințat despre cele de mai sus pe prefectii județelor respective, cari au fost îndrumați să aducă la cunoștința producătorilor de țuică cantitățile ce se vor cumpăra din județele lor și condițiile de plată.

În județul Severin achiziționarea țuicli se va face de d. Terențiu Mera din Arad, iar în județul Caraș achiziționarea se va face chiar de către agenții administrației comerciale MAT.

**In Palestina
se intensifică fabricarea
produselor chimice**

Ierusalim, 15. (Rador.) — Cercurile industriale din Palestina, își concentrează acum atenția lor, asupra intensificării fabricării produselor chimice, cari ar putea să servească interesele aliaților. Se semnaleză în special dezvoltarea considerabilă pe care au luat-o fabricile de potasiu din regiunea Mării moarte, cari produc clorat de sodiu și potasiu caustic, săruri de magneziu, etc.

De asemeni se fabrică în mari cantități compuși ai acetoniului, întrebuințat la pregătirea diferitelor munițiuni.

Toate aceste produse chimice sunt destinate exportului spre Franța și Marea Britanie.

**Retragerea trupelor
engleze din Shanghai**

Tokio, 15. (Rador.) — Ziarul „Asahi” semnaleză, retragerea trupelor britanice și din orașul Shanghai.

SPORT

Evenimentele de Duminică

RIPENSIA INFRANTA LA CERNAUȚI

Șaisprezecimile de finală din Cupa României au adus ca de obicei surprizele obicinuite. O serie de cinci echipe din prima divizie au fost eliminate.

Pe noi interesându-ne în primul rând comportarea echipelor noastre, trebuie să subliniem comportarea Ripensiei, a Camtului și a UDR-ului.

La Cernăuți Ripensia a sucombat în fața lui Dragoș Vodă, care a jucat admirabil și au dovedit că pot domina un adversar de talie prin elan și voință. Ripensia a pierdut din cauza insuficienței liniei intermediare, care nu a putut opune nici o rezistență marelui elan prin care gazdele au încercat victoria.

Oboseala drumului lung, poate că a influențat comportarea timișorenilor, dar în orice caz Dragoș Vodă a făcut o partidă eroică, dovedindu-se mai bună decât Ripensia, care a evoluat fără Do-bay în linia de atac.

UDR ELIMINATA DE SSMR

O altă surpriză a Duminicii trecute o constituie înfrângerea UDR-ului în fața filialei sale SSMR.

Matchul, după prelungiri a revenit echipei muncitorilor, care a dovedit că deține o condiție fizică mult mai bună decât partenerii lor din prima divizie, și au câștigat net în prelungire, când totul nu a depins decât de pregătirea generală a teamurilor.

CAMT INVINGE CU GREU

La Ferdinand timișorenii cât p'aci să cunoască o surpriză neplăcută. Gazdele au reușit să țină în șah o echipă cu veleități, și numai norocul a salvat pe Camt

ca să împărtășească soarta eliminaților.

Eroul matchului a fost din nou Galgoczi, care a marcat în poartă proprie, facilitând sarcina adversarilor, cari însă, din cauza lipsei de rutină au trebuit să se mulțumească ca să moare eroic.

ȘI AMEFA A PIERDUT

Arădani au crezut că se vor putea compensa cu o comportare mulțumitoare în Cupa României, pentru figura jalnică din Campionat.

Totuși la Brăila au trebuit ca să-și dea seamă că voința nu este suficientă spre a scăpa de impas.

IN EUROPA

Cea mai mare surpriză în footballul european a furnizat-o echipa Elveției, care la Zürich a reușit să înfrângă echipa redutabilă a campionilor mondiali, pe Italia.

Squadro azzura a cedat după ce a încercat zadarnic să scape cel puțin cu un draw.

UNGARIA—JUGOSLAVIA

După un match, în care elementul principal a fost voința, Ungaria a putut, în parte, să se reabiliteze pentru eșecurile din ultima vreme.

Unguri au dominat în cea mai mare parte a meciului, dar gazdele au reușit să opună o rezistență cu succes, căci altfel oaspeții terminau la o victorie de scor.

GERMANIA—BOEMIA

Dravul de 4:4 reușit de cehi nu este echitabil, căci aceștia, decă nu aveau de înfrânt și un arbitru ostil câștigau net.

Niko Popovici a fost în cea mai slabă zi a carierei sale.

Caleidoscop sportiv

În urma tratatelor dela Belgrad, calendarul internațional de primăvară al Ungariei este următorul: Martie 31, Ungaria—Elveția la Budapesta, 21 Aprilie, Budapesta—Praga la Praga, 19 Mai Ungaria—România la Budapesta, 19, 21 Mai, România B—Ungaria B la București. În primăvară urmează să se dispute întâlnirea cu Italia precum și Budapesta—Viena.

Se știe că deodată cu tratativele pentru strângerea relațiilor în privința întâlnirilor

permanente ale celor trei țări, România, Ungaria și Jugoslavia, la Belgrad s'a mai ajuns la un acord principal, la schimbul reciproc de arbitri. Urmând ca și la campionatele de mare importanță și pentru liniștirea spiritelor să se recurgă la arbitrii uneia din țările susamintite.

România a fost invitată de a media pentru angrenarea Italiei în Cupa Sud-Estului Europei.

CRONICA ARADULUI

Solemnitatea distribuirii premiilor în cadrul concursului grâului

Arad, 14 Noembrie. — Duminică înainte amiază s'a desfășurat, în sala consiliului județean, solemnitatea distribuirii premiilor acelor agricultori arădani, a căror recoltă de grâu a fost superioară. La solemnitate au fost prezenți d-nii: col. Dumitru Stinghe, prefectul județului, Aurel Birtolon, senator, președintele camerei agricole, ing. Stefan Mateescu, președintele camerei de industri și comerț, ing. Emil Pop, directorul camerei agricole, Nicolae Adam, deputat, lt. col. Moise Rîșcuția, I. D. Dabiciu, din partea Străzii Țării, Axente Secula, dr. Sever Ispravnic, Dumitru Crișan, etc. etc.

Solemnitatea a început prin intonarea Imnului Regal, de către străjerele cohortei Arad, prezente în sala consiliului. Au urmat câteva cuvinte explicative a importanței festivității, rostite de d. ing. Emil Pop, secretarul general al Camerei de agricultură.

În numele Frontului Renașterii Naționale a vorbit d. Nicolae Adam, deputat și secretar la secția agricultură a frontului. Din partea agricultorilor premiați a vorbit d. Alexandru Gudiu, un vrednic țaran din Cermeiu.

D. I. D. Dabiciu, a rostit o scurtă allocuțiune în numele Străzii Țării, prezentă la orice manifestațiune, menită să aducă un folos națiunii.

Cuvântul viticultorilor, a fost rostit de d. dr. Sever Ispravnic-senior, președintele sindicatului viticultorilor din județul nostru.

D. Aurel Birtolon, senator și președintele Camerei Agricole, a vorbit în numele acestei instituțiuni. Dsa a trecut în revistă toate măsurile ce s'a luat în ultimii ani, și mai cu seamă de când țara e condusă de guvernul emanat din FRN, pentru agricultură, au determinat un progres enorm. Dar oricât ar fi acesta de important, agricultura românească este departe de a fi ajuns la nivelul din alte țări. În acest scop, trebuie o muncă intensă și bine coordonată, la care să contribuie atât agricultorii, cât și guvernul prin organele sale de specialitate.

După cuvântarea dlui Aurel Birtolon, d. colonel Dumitru Stinghe, prefectul județului, procedează la distribuirea premiilor agricultorilor cari le-au meritat. Au fost premiați, la categoria mare proprietate, următorii:

Dr. Coloman Conopi-Odvoș, Toma Ungureanu-Grăniceri, Văd. I. Lazar Tiriac-Nădlac, Octavian Ispravnic-Șiria, Jean Moleriu-Nădlac.

La categoria proprietate mijlocie, au fost premiați:

Simion Fălcușan-Șintea mare, Stefan Stroia-Nădlac, Petru Momac-Șimandul de sus, Ioan Cristea-Socodor, Ioan Roșu-Cap. Alexa.

La categoria proprietate mică au fost premiați:

Ioan Cherteșan-Ineu, Alexandru Gudiu-Cermeiu, Ispas Mecheș-Târnova, Ludovic Vecaș-Vânători, Constantin Berlo-Mocrea, Teodor Rancu-Bodrogul nou, Nicolae Simon-Bodrogul nou, Toma Șirca-Mănerău, Iosif Todor-Zimandul nou, Pavel Lupei-Pescari, Militon Teaha-Pescari, Ioan Moț-Curtici.

Celor de mai sus, li s'au distribuit premii în bani, diplome și broșuri de propagandă agricolă. Valoarea premiilor bănești acordate se ridică la suma de 68.000 lei.

După distribuirea premiilor, a vorbit d. Crăciun, delegatul Institutului de cercetări agricole din Cluj. Dsa aduce felicitări agricultorilor arădani pentru rezultatele obținute, Arată rosturile con-

curșurilor, cari sunt menite să provoace o concurență între agricultori, cu scopul de a se îmbunătăți producția.

Ultimul, care ia cuvântul este d. colonel Dumitru Stinghe, prefectul județului. Dsa începe prin a arăta importanța pe care o ocupă astăzi agricultura în viața Statului. Ei sunt baza, piatra de temelie a vieții economice a țării. Și tot agricultorii, prin puterea lor, sunt aceia cari în momentele grele ale țării pun umărul pentru a o scoate din impas.

În continuare, d. col. D. Stinghe, vorbește despre importanța concursurilor grâului, spunând că ele sunt folositoare agriculturii în general. Ar trebui însă ca ele să fie organizate la sate, pentru ca cei premiați să fi cunoscuți de semenii lor, să fie cinstiți de aceștia și să formeze pentru generațiile următoare pilde de conduită cetățenească.

D. col. D. Stinghe, a încheiat, urând agricultorilor din județul nostru, prosperitatea deplină și unire deplină sub înțeleapta conducere M. Sale Regeului Carol II-a, căruia îi urează mulți ani și sănătate.

După cuvântarea dlui colonel D. Stinghe, au fost desemnați cinci agricultori dintre cei premiați pentru a participa la solemnitatea ce se va ținea Duminică la București. Ei sunt: Ioan Cherteșan-Ineu, Alexandru-Gudiu-Cermeiu, Ispas Mecheș-Târnova, Constantin Berlo-Mocrea și Ioan Moț-Curtici.

Ca încheiere a solemnității de azi, premiile au fost fotografiate împreună cu reprezentanții autorităților.

Mica publicitate

Urgent! Licitație de moșie. Moșia falimentului Niemetz în Găvojdia lângă Lugoj (200 de jughere, arător, puține țâne), s'a vândut prin licitație cu un milion zece mii Lei. Termenul supraofertei majorată cu 10% la cartea funduară Lugoj, expiră în 21 Noembrie. Doctor Alföldi, curator, Timișoara, Str. Lonovici 8.

Doamnele pot fi gratuit instruite pentru o ocupație ușoară și frumoasă, care aduce câștig lunar de Lei 5000 până la Lei 6000. Reflectantele să înainteze adresa la ziar sub: Existență sigură.

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „DACIA” caută vânzatori de ziare. Doritorii să prezenta de urgență la administrație.

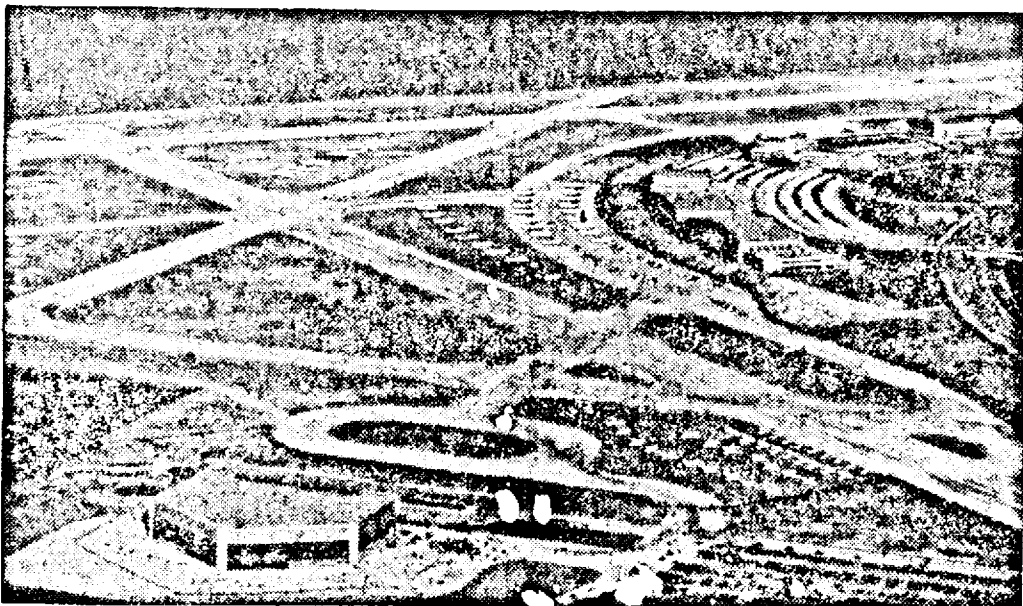
De închiriat o cameră și bucătărie într-un souterain modern, în apropiere de Piața Unirii, la 1 Decembrie. I, Str. Aurel C. Popovici 10. (Din Bul. Tache Ionescu.)

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea nu le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau aviz telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II, Piața Traian 2, etaj I 2.

Domnișoara caută post dela ora 2—7—8 în orice birou, fabrică sau avocațial, cunoscând mașina de scris, posedând și limba germană și franceză, pretențiuni foarte moderate. Adresa: Dumitra Simidan, III, Str. Mitropolitul Varlaam 9.

Motocicleta în perfectă stare de vânzare. Utilizabilă și pentru motocicliști cu schimbul. A se adresa la Divizia I Infanterie sau la ziar.

Profesoară dă lecții de limba latină și română la studenți mari și mici. Bul. Carol Nr. 7. Etaj II, ușa 9.

NOUL AEROPORT DIN NEWYORK

INFORMAȚIUNI

Calendar

MERCURI, 15 NOEMBRIE

Modex: Sf. Cuv. Mucenici Gurie, Samon și Aviv.

Patron: Sfânta Gertruda.

Medicii de serviciu: Circ. I.: Weiss, Str. ...; circ. II.: Löw, Str. 3 August și ...; Piața Petru Maior 2; circ. III.: ...; Piața Lahovary; circ. IV.: Steaua, ...; Drăgălina 4.

Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu; ...; Panaioth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capital: „Hoț de femei”, cu Annie ...; Jules Berry.

... (fost Rivoli): „Parada tinereții”, ...; sovietic.

...: „Ordin de chemare”, cu Erich von ...; Mireille Balm.

...: „Misterul unei crime”, cu Donald ...; „Spaima Indienilor” cu Dick Foran.

Istoricul zilei

- La 16 Noembrie 1485 Turcii, se pre- ...; conduși de Malcociu, au fost bătuti ...; cel Mare la Cătlăbuga.

- La 16 Noembrie 1589, St. Bocșai tri- ...; împăratului un raport, prin care pă- ...; pe Mihai Viteazu de nesupunere față ...; împărat. Aceasta o face din răsunare, ...; Mihai îi confiscase averile, pentru că ...; recunoscuse ca domn al Transilvaniei ...; (scutului).

- La 16 Noembrie 1884 s'a ținut o se- ...; și comitetului central electoral al par- ...; ții național-român, la care au partici- ...; și Vicențiu Babeș și dr. Aurel Mureșan, ...; erau membri.

- La 16 Noembrie 1916 s'au dat mari ...; în la Argeș.

P. C. MILOȘ

ADMINISTRATIVE. D. Iancu Dumit- ...; nu mai e în serviciul ziarului nostru. ...; abonată ziarului „Dacia” care au ...; abonamentul lui Iancu Dumitrescu, ...; primit chitanță de mână, să ne saunțe ...; a le putea trimite ziarul.

Ministerul Muncii a aprobat ca me- ...; patroni cari funcționează de ...; ani, fără să posedă cărți de capa- ...; să fie primiți în mod excepțional ...; examenul de meșter, până la 31 De- ...; cembrie 1939, precum și meseriașii pa- ...; cari n'au cărți de lucrător. Condi- ...; de admitere la acest examen, ...; următoarele: 1. În prezent au ate- ...; cu cel mult 10 salariați sau o forță ...; de 20 H. P., pentru specialitatea ...; care cer carte de meșter. 2. Au ...; la 30 Aprilie 1936 în funcție de cel ...; 5 ani atelier pentru specialitatea ...; care cer carte de meșter. Această ...; se poate face cu: 1. Chitanța sau ...; calculul de plata impozitelor cu pat- ...; 2. Carnete sau certificate că au ...; asigurați ca patroni. 3. Certificate ...; de justiție, primării sau Came- ...; comerț și industrie și Camera de ...; etc. În baza acestor dovezi și a chi- ...; de plata sumei de 500 lei către Ca- ...; asigurarilor Sociale, vor cere în scris ...; inspectoratului Muncii admiterea la exa- ...; Cererea se va înainta Inspectoratu- ...; Muncii cât mai repede posibil. Atelie- ...; cari vor fi găsite în funcție după da- ...; 31 Decembrie a. c., fără îndeplini- ...; dispozițiilor legale, vor fi închise.

CERCETĂRILE IN CHESTIUNEA ...; FALSIFICĂTORILOR DE ...; MONEDDE CONTINUA. La biroul judi- ...; au început să se prezinte, cei ce au ...; falsificați cu monede de 50 lei, de ban- ...; falsificatorilor arestată recent. Cer- ...; continuă.

— Mișcarea populației timișorene în luna Octombrie. În cursul lunii Octombrie s'au născut în Timișoara 39 români, dintre cari 2 sunt provinciali născuți în institutul obstetric de aici. Au murit 36 români, dintre cari 10 au fost provinciali morți în spitalele orașului. Excedentul românilor în această lună este 11. — Maghiari s'au născut 36, dintre cari 5 provinciali. Au murit 23 maghiari, dintre cari 2 provinciali. Maghiarii au un excedent de 10. — Șvabi s'au născut 33, dintre cari 11 provinciali. Au murit 40 șvabi, dintre cari 3 provinciali. Excedentul lor este 17. — Evrei s'au născut 9, dintre cari 2 provinciali. Au murit 12 evrei, dintre cari 1 provincial. Ovreii au avut deci în cursul lunii Octombrie minus 4. — Totalul căsătoriilor încheiate în cursul lunii Octombrie a fost 96. În acest total au fost 36 de miri și 34 mirese române. Patru mirese române s'au căsătorit cu minoritari, așa încât în cursul lunii Octombrie s'au întemeiat 30 noi familii românești.

— EROARE DE TIPAR. În reportajul nostru despre concursul național al grâului și porumbului, numele d-lui dr. Petru Bojin, medic de circumscripție din comuna Beșenova-Veche, dintr'o greșală de tipar a apărut Bojin Petru-Beba-Veche.

— DOAMNELOR! Voiți să Vă îmbrăcați efin și elegant? Vizitați salonul de Mode „ORIGINAL” I, Str. Gh. Lazar 4, etaj, III, Lift în curte. Telefon 39—45. Lucram și pe rate.

12 ani de temniță grea pentru că și-a ucis soacra

Procesul crimei din Șteierdorf-Anina în fața Curții Criminale

Timișoara, 15. — În fața Curții Criminale din localitate s'a judecat Marți procesul unei crime care a emoționat pe drept cuvânt, în timpul său, orașelul minier Șteierdorf-Anina.

SOȚUL GELOS ȘI BRUTAL

Carol Kugler, pantofar de meserie, s'a căsătorit în 1937 cu Eva Fischer. Soțul s'a arătat repede de o gelozie exagerată — și nemotivată, spun vecinii. Iși bătea aproape zilnic soția, mai ales când se îmbăta.

În general, omul acesta, care se arată în boxa acuzațiilor sub o lumină mai favorabilă, era foarte irascibil. Iși amenința și soacra cu moartea, deși această femeie ajută mereu menajul abia înfiripat al lui Kugler.

Maria Fischer, soacra, se plângea la toți vecinii de brutalitatea și amenințările ginereului. Aceștia încercau să-i calmeze neliniștea. Fără mult succes.

— Dacă sunt găsită moartă într'o zi, să știți că el m'a omorât! repeta femeia terorizată.

CRIMA A FOST PREMEDITATĂ?

În toamna anului trecut Carol Kugler a stat câteva timp internat la spital. Soția chinuită a profitat de absența lui, pentru a fugi. A plecat la Reșița unde își câștiga existența ca servitoare.

Eșind din spital, Kugler și-a găsit casa goală. De necaz s'a dat încă mai mult la băutura. Ca să afle unde e soția sa, se adresa natural soacrei sale. Aceasta refuza să-i dea vi o lămurire. Furia acestui om violent și poate nu prea normal creștea mocnind.

În ziua de 29 Decembrie 1939 a fost din nou la Maria Fischer. Refuzat, se duce la crâșmă. Seara, excitat de băutura, se întoarce la bătrâna. În întunecul acestei curți pietruite s'a derulat drama, care n'a avut martori.

Bătrâna a ieșit afară din curte certându-l pe scandalagiu. Cearta — așa afirmă ucigașul — a ajuns la busculadă, femeia a căzut și capul ei

CAMERA DE MUNCA TIMIȘOARA, aduce la cunoștința celor interesați, că în conformitate cu decizia ministerială no. 53250, din 4 Noembrie a. c., colecturile și subcolecturile Regiei loteriei de stat pot fi deschise până la orele 23, în zilele de 12, 13, 14, 15, 16 și 17 ale fiecărei luni, chiar dacă acele zile cad într'o Duminecă sau sârbătoare legală. În cazul când colectorii au mai multe obiecte de activitate în același local, în zilele de lucru nu vor funcționa după ora 19, decât secțiunile cari vând bilete de loterie, iar vânzarea acestor bilete se va face cu personalul strict necesar. Funcționarii vor beneficia prin compensație de o altă zi de repaus în cursul săptămânii, în schimbul zilei de Duminecă sau sârbătoare legală pentru care s'a dat autorizarea prevăzută la art. 1.

— CĂSĂTORIA FIICEI D-LUI PREFECT DE HUNEDOARA. Duminecă 26 Noembrie ora 9 seara va avea loc în biserica ortodoxă din Deva căsătoria religioasă a d-rei Steliana Bengliu, fiica d-lui col. Const. Bengliu, prefectul județului Hunedoara, cu d. Ionel Vancea, funcționar la Soc. Mica din Brad.

— Dr. Matrial, medic dentist, desconcentrat, continuă consultațiunile sale. Palatul Lloyd.

— Conferință regională muncitorească la Reșița. Duminecă s'a ținut la Reșița o conferință regională cu delegații secțiunilor miniere la care au participat delegații dela secțiunile Anina, Secul, Doman, Ocna de fier, Dognecea, Delinești și Reșița. Din partea Breslei a participat d. senator P. Mihăilă. S'a hotărât să se intervină la direcțiunea minelor și direcțiunea generală, ca salariile muncitorilor să fie majorate în proporție cu scumpetea, sau direcțiunea să vie în ajutor muncitorilor sub altă formă, acordându-le un ajutor de scumpete. În această chestiune a fost încredințat delegatul breslei, ca împreună cu Uniunea Minerilor să intervină la locul în drept. Delegații muncitorilor a adus la cunoștință unele cazuri destul de regretabile. Anume: unii șefi de exploatare au început să brutalizeze pe muncitori.

— A CAZUT IN STRADA. În seara zilei de 13 Noembrie a. c., la orele 11.25, individul Simion Ioan de 63 ani, domiciliat în circ. II, str. Ovidiu No. 32, a căzut în stradă, iar de Salvare a fost transportat la sanatoriul Bega.

— Bătăie între bețivi. În ziua de 13 Noembrie a. c., la orele 22.30 au fost aduși la comisariat indivizii Buruiană Victor și Pajetici Nicolae, pentru faptul că ambii în stare de ebrietate s'au bătut reciproc, iar individul Buruiană cu o piatră a spart capul lui Pajetici Nicolae, pe când se afla în str. Fröbl. De Salvare a fost pansat și lăsat liber.

— Dr.-ul Felix Baruch medic bacteriolog, reîntorcându-se, în laboratorul din Timișoara I, Piața Luther Nr. 1, telefon 19-15, execută, analize de urină și sânge etc. precum și analize bihormonale de gravitate și de titrări de hormoni-sexuali feminini din urină.

Conferințe religioase culturale

Parohia ort. rom. Timișoara II aranjează în duminicile din postul Crăciunului din acest an al XIV-lea ciclu de serbări religioase culturale.

Serbările sunt aranjate cu prețiosul concurs al școalelor primare din acest cartier. În cadrul lor se ține câte-o conferință.

Serbările au loc, în sala festivă a parohiei din curtea bisericii, în fiecare Duminecă din post între orele 4½—6 p. m., după cari urmează în biserică serviciul vecerniei.

Ciclul de conferințe se va inaugura cu conferință P. S. Părinte Protopop dr. Patrichie Țucra, în Duminecă de data 19 Noembrie ora 4½—6 p. m. în cadrul serbării aranjate de d. Gh. Ioanovici director școlar cu elevii clasei a VII-a.

Eventualele contribuții benevole ce-ar încinge cu acest prilej, se vor preda Reuniunii Femeilor ort. rom. din Timișoara II, pentru lână, din care să se împletiască ciorapi pe seama soldaților.

Având în vedere nu numai scopul religios-moral, ce se urmărește, ci și cel de interes obștesc-național, credincioșii din Timișoara și în special cei din acest cartier sunt invitați și rugați pe aceasta cale a sprijini aceasta modestă străduință prin participare.

o piatră. Speriat, Kugler ar fi dus-o la fântâna din curte, ca să-i spele rana care sângera.

În acest moment a băgat de seamă că Maria Fischer murise. A fugit îngrozit.

DAR SOACRA A FOST INECATĂ!

Dimineața locuitorii au găsit cadavru rece al bătrânei, cu capul în ar fântânei, mai degrabă un mic basin alimentat de un izvor. Avea capul spart, dar ancheta a stabilit că se înecase, fiind aruncată vie cu capul în apă!

Scurt timp după descoperirea crimei, a apărut și Carol Kugler: petrecuse noaptea la birt și acum a venit să-și caute șapca pierdută la locul crimei sale.

A fost imediat arestat.

NICIUN REGRET

Departea de a recunoaște crima, Kugler s'a încăpățânat într'un sistem de apărare nefavorabil. Iși explică violențele cu boală pe care a avut-o în urma unei tentative de sinucidere, când s'a împușcat în cap, acum 7 ani.

S'a găsit de altfel și un martor care a folosit epitetul de „om curios” — „Kuriöser Mensch” — vorbind despre ucigaș.

Procurorul a cerut în rechizitoriul său calificarea cea mai severă, găsind dovedită premeditarea. Apărarea a susținut teza ucigașului: crima unui anormal, în stare de beție, mai mult accident.

În ultimul cuvânt, acuzatul n'a găsit nici măcar o singură vorbă de regret pentru fapta sa.

SENTINȚA

După o scurtă suspendare, Curtea a dat sentința: 12 ani temniță grea, 8 ani degradare civilă, cheltueli și despăgubiri părții civile.

Eșind lângă gardianul său, condamnatul și-a pus șapca într'o ureche și a căștat o nepăsare totală...

ULTIMA ORA

Avioane germane deasupra Angliei și Franței

Lupta navală a devenit mai intensă.
Două vapoare germane interceptate
de flota britanică

Berlin, 15. (Rador.) — Agenția D. N. B. comunică: Cifrele date ziaristilor, din sursă competentă cu privire la rezultatele numerice ale războiului aerian, arată că până la 10 Noembrie englezii și francezii pierduseră 80 de avioane, din care 64 franceze și 16 engleze. Germanii pierduseră 17.

COMUNICAT FRANCEZ

Paris, 15. (Rador.) — Comunicatul oficial din seara de 13 Noembrie: Un număr de avioane inamice, au sburat peste Nord-Estul Franței, în noaptea dela 13 Noembrie. Activitate obișnuită de patrulare, mai ales la Est de Saar.

2 VAPOARE GERMANE INTERCEPTATE DE FLOTA DE RĂZBOIU ENGLEZĂ

Londra, 15. (Rador.) — Amiralitatea britanică anunță, că două mari vapoare germane au fost interceptate de vasele de războiu engleze. Echipagiile au scufundat vapoarele lor, fiind apoi salvate de vasele de războiu engleze.

Comunicatul amiralității britanice, arată că este vorba de interceptarea vaselor germane „Mecklenburg” 8000 tone și „Caprane” 6000 tone.

UN ALT COMUNICAT FRANCEZ

Paris, 15. (Rador.) — Comunicatul francez din dimineața de 14 Noembrie anunță: Noapte calmă.

CUIRASATUL „ADMIRAL SCHEER” SE AFLĂ ÎN PACIFIC

Londra, 15. (Rador.) — Redactorul naval al ziarului „Telegraph” arată că anumite mișcări suspecte, a vaselor germane fac să se creadă, că cuirasatul german „Admiral Scheer”, s'ar afla în Oceanul Pacific. În ultimele zile patru mari vapoare de comerț au părăsit porturile americane spre Oceanul Pacific, având încărcături de alimente și combustibil. Se presupune că toate acestea vapoare, au destinația secretă spre mijlocul Oceanului Pacific, unde vor încerca să aprovizioneze cuirasatul „Admiral Scheer”.

COMUNICAT GERMAN

Berlin, 15. (Rador.) — Comandamentul suprem al armatei germane comunică: Ziua de ieri a fost calmă pe tot frontul, în afară de oarecare activitate a cercetașilor și artileriei. Cu tot timpul nefavorabil, o unitate a aviației de luptă a întreprins un sbor de atac contra insulelor Shetland. Două hidroavioane britanice au fost distruse. O bombă a atins probabil un crucișător englez, dar faptul n'a putut fi observat cu siguranță. Toate avioanele s'au înapoiat neatins la bazele lor de plecare.

ACTIVITATE AERIANĂ INTENSĂ A GERMANILOR.

Paris, 15. (Rador.) — Comentând situația militară, agenția Havas scrie: Ziua de ieri a fost cea mai activă zi pentru aviația germană din câte s'au înregistrat în războiul de pe frontul de Vest. În timp ce un grup efectua un sbor deasupra insulelor Shetland, în nordul Angliei, mai multe expediții de recunoaștere au fost trimise deasupra nordestului Franței. Două din grupele aeriene au ajuns până deasupra regiunii parisiene, atât dimineața cât și după amiază. Intâmpinate de tirul apărării anti-aeriene, avioanele germane care trecuseră peste liniile franceze din Lorena, s'au întors din drum și s'au înapoiat la bazele lor pe deasupra Belgiei. Din cauza ceței care a stăruit toată ziua de ieri pe teritoriul francez, nu se crede că aceste avioane au putut strânge prea multe informații. Ziua și noap-

tea au fost perfect de calme, pe ansamblul frontului dela Rin la Mosella. Nu s'au înregistrat decât câteva operații de patrulare, mai ales pe partea râurilor Saar și Blies, care formează o linie de demarcație între pozițiile respective ale adversarilor. Din punctul de vedere al situației generale se poate crede că în așteptarea remiterii răspunsului lui Hitler la apelul suveranilor Belgiei și Olandei, nici un eveniment important nu este iminent. Dealtfel nu s'au înregistrat nici o nouă mișcare de trupe germane pe frontiera Olandei și Belgiei. Dispozitivul general german însă rămâne tot amenințător pentru cele două țări.

UN DISTRUGĂTOR ȘI UN CARGO- BOT BRITANIC SCUFUNDAT

Londra, 15. (Rador.) — Amiralitatea anunță că un distrugător britanic a fost scufundat de o mină germană.

Un maestru de echipagiu a fost omorât, șase marinari lipsesc, 2 ofițeri și 12 soldați sunt răniți.

Alți 70 de membri ai echipagiului au fost culeși din valuri de remorchere și culegătoare de mine.

După un ceas dela scufundarea distrugătorului britanic, care s'a ciocnit cu o mină germană, un cargobot britanic s'a scufundat și el, în urma unei explozii la aproximativ 1500 metri de locul unde dispăruse în valuri distrugătorul.

VAS NAUFRAGIAT

Londra, 15. (Rador.) — Vasul de pescuit „Phyllisia” anunță prin radio, că un alt vas de pescuit „Cresswell” a naufragiat. Șase membri ai echipagiului lipsesc, alți șase au fost culeși de „Phyllisia”, care-i aduce în Anglia.

Nouă amănunte în afacerea Aușnit

Un miliard lei valorează devizele și titlurile confiscate dela câțiva amici ai inculpatului

Un cunoscut personaj bucureștean reținut înainte de a putea pleca în străinătate cu acte compromițătoare

București, 15. (SIR.) — Autoritățile judiciare continuă cercetările în afacerea Max Aușnit.

S'au făcut noi descinderi în Capitală. De data aceasta cercetările au fost excepțional de fructuoase. La câțiva amici ai inculpatului Max Aușnit s'au găsit sume formidabile de valori, în monedă românească, devize și titluri, aceste valori au fost date în păstrare depozitariilor în timp ce ritmul cercetărilor și faptele descoperite cu toată împotrivirea abilită a inculpatului.

Lăsau la începutul cercetărilor să se întrevadă, că arestarea și descinderile au fost operate nu numai în Capitală, ci și în provincie. Și în interesul cercetărilor nu se pot da numele celor cărora li s'a făcut descinderi. Valoarea celor confiscate atinge un miliard lei.

Toate persoanele la cari s'au găsit sume, sau valori lăsate în depozit de faimosul Max Aușnit, au fost reținute la dispoziția instrucției. N'ar fi exclus se mai facă și cercetări.

Reichul va respecta neutralitatea Belgiei și Olandei

Berlin, 15. (Rador.) — Luni seara s'a dat publicității următoarea notă cu caracter oficios:

În ultimele zile presa internațională a discutat mai, ales informațiuni care atribuiu Reichului intenția de a intra cu trupele sale în Belgia și în Olanda. În cererile din Berlin se declară că germanii n'au a se pronunța în privința știrilor răspândite în această privință, căci atitudinea germană este destul de cunoscută, Reichul declarând explicit că va respecta neutralitatea Belgiei și Olandei, atâta timp cât această neutralitate va fi respectată de Angliei și de Franța și cât Olanda și Belgia vor arăta că sunt în stare să mențină atitudinea lor de strictă neutralitate.

Dacă, în ciuda asigurărilor Germaniei, numeroase cercuri din Olanda și în Belgia, au fost profund alarmate, ceea ce a dat naștere unor urmări foarte dăunătoare pentru viața internă a acestor națiuni. Și dacă alte state au simțit deasemeni îngrijorări serioase, trebuie să se spună că aceste state au căzut victimele propagandei lipsite de scrupule a agenților franceze și engleze, pentru care sporirea tulburărilor din Europa constituie unul din țelurile lor de războiu.

Nu s'a uitat metodele de propagandă pe care le-a întreprins Anglia în timpul războiului mondial, metode pe care le întreprindează și azi.

Finlanda nu cedează dar nădăjduiește în o soluțio- nare pașnică a litigiului

Helsinki, 15. (Rador.) — Comentând intreruperea convorbirilor dela Moscova, presa finlandeză afirmă încăodată hotărârea țării de a nu ceda la cererea sovietică cu privire la baza navală din golful Finlandei.

Amenințările și propaganda Sovietelor, nu vor schimba întru nimic hotărârea aceasta. Ziarele adaugă totuși, că deși Finlandezii s'au înapoiat la Helsinki, situația nu trebuie privită cu pesimism. Intrucât Finlanda face tot posibilul pentru a ajunge la rezolvarea satisfăcătoare a problemelor în litigiu.

Intâiul general-erou al Franței

Paris, 15. (Rador.) — „L'Intransigeant” publică un articol în care se ocupă de personalitatea generalului de divizie Raymond Pigeaud, mort Dumneacă la Val de Grace și înmormântat azi în urma unei răni grave, produsă de o explozie. Este primul general mort pentru Franța în acest războiu. El a fost acela care a cucerit la începutul ostilităților cu trupele sale, pădurea Warndt.

O CAPTURĂ SENZAȚIONALĂ

Aseară târziu s'au făcut noi descinderi în legătură cu cazul Max Aușnit. Au fost răscolite domiciliile omenilor de încredere a lui Aușnit. A fost adus la cabinet C. Nagy, procurorul lui Aușnit, 4 funcționari ai întreprinderilor sale și unchiul primei sale acții Aronovici a fost ridicat de acasă. Un personaj cunoscut din Capitală, care a jucat mare rol în operațiile lui Max Aușnit, a fost reținut azi dimineață în tren, pe când voia să plece în străinătate, după când cu el acte compromițătoare și valută streină. În interesul cercetărilor numele lui este ținut în secret.

ARESTAȚI ÎN LEGATURĂ CU

CAZUL AUȘNIT

Dintre cei reținuți de autorități în legătură cu cazul Max Aușnit, ziarul „Evenimentul” amintește de Iosif Aronovici, directorul general al soc. „Socomet”. Constantin Riziu, secretarul lui Aușnit, Naiger director la uzinele Titan-Nădrag-Călan. Funcționarii superiori Ervine și Stroch dela întreprinderile lui Aușnit.

Până la închiderea edițiilor ziarelor nu s'a lansat nici un mandat de arestare.

Delegația finlandeză

a părăsit Leningradul

Moscova, 15. (Rador.) — Ziarele sovietice trec sub tăcere plecarea delegației finlandeze care a părăsit ieri dimineața Leningradul.